

478
In lần thứ năm

Mỗi cuốn 0\$30

No
INDO-CHINOIS

Pièce

980

— CHUYỆN —

TIẾU LÂM

Vui lắm! Vui lắm!

Ai coi đến cũng bắt tức cười.

Chủ bút :

PHỤNG-HOÀNG-SANG

MỎ-CÀY

Chủ bản :

PHẠM-VĂN-THÌNH

CHOLON

Bản này M. Đinh-thái-Sơn nhường dứt quyền
xuất bản cho tôi.

TOUS DROITS RÉSERVÉS

Cuốn gian thì không đóng dấu của chủ bản, xin chớ vị chớ lắm!

IN TẠI NHÀ IN XƯA-NAY

60-64, Boulevard Bonard, 60-64

SAIGON

1929

(C.)

980

PHẠM - VĂN - THÌNH

N° 170, Rue Van-Vollanhoven CHOLON

Bán sỉ và bán lẻ

Thơ, Tuồng, Truyện, Tiểu-Thuyết, Tuồng Cải-Lương
và các thứ sách chữ Quốc-Ngữ.

KÍNH CÁO (Điệu Hành-vân)

Mượn lấy quyền vàng,
Trân trọng ít hàng.
Kính cáo đồng bang:
Nơi tôi trữ bán,
Sách vở ngồn ngang,
Gởi hàng nhậm lệ,
Giá tôi tinh rẻ,
Các nhà buôn bán lẻ, lợi thay!
Truyện, Thơ, Tuồng, Sách xưa sẵn bày,
Kim thời lại có,
Tiểu-Thuyết, Cải-Lương,
Xuất bản thường thường
Xin đồng bang đoái tưởng.
Giúp giùm tôi nghề thương bền lâu,
Ngỏ ra tranh đấu,
Vớ khách ngoại bang,
May dặng vừng vàng,
Cũng nhờ ơn đồng bang đó thôi!
Phạm-văn-Thình vốn thiệt tên tôi.
Kính dâng liệt qui,
Khắp nơi đều dặng khương ninh!

Nay kính

TIỂU LÂM

1. — TÁNH NGƯỜI HAY CỬ

Có anh học trò. đi thi, tánh hay cử kiên lời nói hê. Đang đi dọc đường thẳng đày tờ bị gió thổi rớt khăn, nó nói : « Châu ôi ! rớt rồi ». Chũ nó rầy nó sao có nói bậy, nói rồi dặn rằng : « Nếu gió thổi bay xuống nữa, thì mày nói đậu nghe ! » Thẳng đày tờ vung lời, lấy khăn bịt lại chặt chia rồi nói rằng : « Bây giờ đi tới Huế, mày cũng không đậu được nữa ! »

2. — ÔNG THẦN BIA

Có anh thi võ cử mà không đỗ, sau nhờ người đỡ đầu dặng làm chức làm thường. Khi ra đánh giặc thua chạy, bị giặc đuổi nà, xảy nghe có tiếng kêu rằng : Có ta trợ lực đây ! Ngó lại thì giặc đã về hết. Anh ta chấp tay mà vái rằng : « Chẳng hay ông thần chi cứu tôi khỏi chết ? » Tiếng nói lại rằng : « Ta là thần bia đó. » Hỏi : « Tôi có đức chi mà cảm động tới ông thần bia, nên ông cứu giúp tôi ? » Nói : « Cái đó là ta trả ơn cho nhà ngươi, vì trong hội thi võ, nhiều người bắn ta lắm, duy có một mình nhà ngươi nới tay mà thôi ».

3. — NGHE QUA THÌ BIẾT

Ông nhà giàu kia tánh rít róng mà lại dốt nát, sanh dặng một đira con trai, bảy tuổi rồi, mà không cho đi học. Có người khách hỏi rằng : « Con ông nó trộm rồi, sao không cho đi học ? » Ông nói : « Sợ nó khờ, vô trường học trò ăn hiếp ». Khách nói : « Vậy thì rước thầy về nhà cho nó học ! »

Piece
8° Indoch.
980

Ông nói : « Sợ nó chưa có trí, biết học đặng hay không. »
Khách nói : « Có khó gì, thầy tùy theo sức nó mà dạy, ví dụ : Nay dạy nó chữ nhất là một, một ngan, nó thuộc rồi ; mai người ta dạy nó chữ nhị là hai, hai ngan, nó thuộc, mốt người ta dạy nó chữ tam là ba, ba ngan ; lần lần như vậy nó phải biết ».

Khi khách về rồi thằng con ông nói rằng : « Thôi cha đừng rước thầy về tốn kém, mấy chữ ấy tôi đã thuộc rồi »
Cha nó biểu viết từ nhất tới tam ba, nó viết được hết thấy. Cha nó khen giỏi, rồi biểu nó viết chữ vạn là muôn, nó nói để thử thằng nó viết. Cha nó đi xóm một buổi, về hỏi nó viết rồi chưa ? Nó nói : « Chữ mắc quá, viết nửa ngày trọn mới đặng có năm trăm ngan mà thôi ! »

4. -- BỤNG KHÔNG

Anh học trò kia gần đi thi, ảnh lo lẫn quá sức đến đôi ăn không ngon, nằm không ngủ. Vợ ảnh thấy vậy mới nói rằng : « Tôi coi mình lo thi, nó khó cũng bằng tôi để ». Anh trả lời rằng : « Hừ ! mấy để còn dễ ». Con mẹ hỏi sao mà dễ ? Ảnh nói : « Mày có trong bụng rặng thét phải ra ngật tao bụng không, rặng sao cho ra được, mới khó chớ ! »

5. -- CHA DẠY CON

Ông thầy dạy đạo kia, thấy ông chủ mình ngồi nhà mà dạy đờ, giàu có lắm có ý muốn đem con mình theo ở đó cho khỏi tốn cơm nhà, vì gia đạo thầy cũng cơ bản lắm.

Bữa kia sẵn dịp thằng con ông chủ quên chữ, thầy mới nói với ông rằng : « Học trò nhờ có bạn tác nó nhắc nhở nhau, và nông trí đua bơi, nó mới mau khá ; phải chi có thằng nhỏ tôi ở gần, cặp xách với thằng này, có quên nó nhất ». Ông chủ liền căn dặn thầy ra năm khai trường xin đem trò nhỏ theo. Thầy về mới kêu con ra mà nói rằng ; « Tao khoe mấy bên ông chủ, là học hành sáng láng, mà

ngặt mấy ngu độn lắm, vậy mấy phải ráng học ba chữ này là chữ cơm chữ mền, và chữ cha, thuộc cho lâu, để nữa tao đổ trước mặt ông chủ mấy nói cho thông thì ở mới được ».

Cha c^on giáp lối, xong rồi nó học hèn lâu mới thuộc. Thầy dắt nó qua bên, cơm nước xong rồi, ông chủ đem sách ra cho nó đọc, nó đọc không được ; chỉ chữ mà hỏi nó, nó cũng không biết. Thầy nói rằng : « Tánh nó nhác, anh hỏi nó khớp, nói không đặng, để tôi viết thử ít chữ, nó đọc cho anh coi ». Nói rồi thầy viết chữ mền, hỏi nó chữ gì ? Nó đứng ngó trân nói không đặng. Thầy thấy nó quên thầy nhắc khéo nó rằng : « Mấy ngu mấy đấp bằng giống gì ? » Nó cứ thiệt nó nói : « thừa bằng chiếu manh » ! Thầy giận ; viết chữ cơm, hỏi nó, nó cũng trơ trơ, thầy hỏi : « Thường bữa mấy ăn giống gì ? » Nó nói : « Ăn tấm mần ! » Thấy giận viết chữ cha, hỏi còn chữ gì đây ? Nó cũng u ơ đó. Thầy hỏi : « Vậy chớ mẹ mấy tối ngủ với ai ? » Nó thưa : « Ngủ với ông xá ».

6. — THƠ NGỰA HAY

Hai vợ chồng ông kia nhà giàu có, sanh đặng ba đứa con gái dung nhan đẹp đẽ. Hai đứa lớn gả cho hai người văn chương, còn gái út, có nhiều nơi coi mà nó không khứng.

Khi ấy có tên kia nhà phú hậu, lại thêm lịch sự trai đến cầu hôn. Ông chê nó ít học không chịu gả, còn con thì đành. Bà thương con út có ý chịu lòng con mới khuyên ông rằng : « Hễ học thì phải hay, chớ cái lịch sự khó kiếm lắm : nó tuy ít học, về mình dạy thêm nó phải trở nên một đấng văn chương ». Ông nói : « Nó tuy lịch sự trai, song nó bất học, nên ăn nói không thanh nhã, mụ nói lắm tôi cũng nghe theo ».

Gả cưới xong rồi, ông mới mua đặng một con ngựa hay lắm, trong lúc ăn tiệc, ông biểu ba người rẽ làm thơ mà khen con ngựa hay.

Người rể lớn làm như vậy :

Mặt nước thả cây kim, cha tôi cỡi ngựa chạy như chim ;
chạy đi chạy, cây kim chưa chìm.

Người giữa đặt rằng :

Than lữa đề cái lông, cha tôi cỡi ngựa chạy như giông,
chạy đi chạy lại cái lông chưa hồng.

Ông hỏi còn thằng nhỏ sao không làm. Nó thưa : « Hai
ảnh tâm choán hết ý hết vận, nên tôi họa chưa được để
thùng thảng tôi nghĩ ».

Bả liền nói đỡ cho nó rằng : « Nó đã nhỏ, ông lại hỏi làm
nó rối trí làm sao cho được ! »

Bả lật đật và bước và nói, rũi lỏ tròn.

Thằng nghe liền mừng mà nói rằng : « Thưa mẹ, tôi nghĩ
đăng bài thơ rồi ». Bả biểu : « Thi con viết ra rồi đọc nghe
thử ». Anh ta viết rồi đọc rằng :

Mẹ tôi xáng cái dịt, cha tôi cỡi ngựa chạy như hit, chạy
đi chạy lại, dịt mẹ chưa khít !

Bả nghe mới nửa bài, bỏ đi xuống nhà dưới một nước.

7. -- KHÔNG CHỊU THUA

Anh cò cao kia xảy gặp người khách cao hơn đánh ba
bàn đều thua hết. Bữa sau người bạn hữu gặp ảnh, hỏi
thăm hôm qua đánh mấy bàn ? Ảnh nói ba bàn. Hỏi : « Ai
ăn ai thua ? » Ảnh trả lời rằng : « Bàn trước tôi không ăn,
bàn giữa bên không thua, bàn sau tôi biểu huề, bên không
chịu ! »

8. -- CHẾ GIẤM

Chũ quán kia bán rượu, thường rượu hay chua, uống
không đặng. Bữa nọ có ba anh khách đi tới quán biểu dọn
tiệc, nhất là rượu phải cho ngon.

Chũ quán hỏi : Thịt bóp giấm dùng được không ? Mấy
ảnh nói : Ngon lắm ! Hỏi Đậu hủ nấu giấm ngon không ?

Khách nói : Nó sẵn, ngon lắm. Hỏi : « Cãi bóp giấm, nước lèo chế giấm dùng được không ? » Mấy anh khách thấy hỏi giai, liền nói rằng : « Món nào chế giấm cũng là ngon hết, hơi nào mà hỏi từ món ! » Anh ta trở vô dọn tiệc, mấy anh khách ngồi lại ăn đồ uống rượu, mùi rượu chua áy, ai nấy nhăn mày. Hỏi : « Quán ! Rượu gì chua dữ vậy ? » Chủ quán trả lời rằng : « Tại khi nãy các ông nói món nào chế giấm cũng ngon hết, nên tôi mới chế trong rượu còn hỏi làm sao ? »

9. -- THẦY HÙ

Anh thầy hù mới ra nghề, cạo đầu cho người khách kia, phạm một dao thì ảnh lấy một ngón tay đập lại; đập hết một bàn tay mà hỏi còn phạm nữa. Anh ta ngừng lại mà nói với người khách rằng : « Cái đầu anh còn non quá, cạo chưa được, để ít năm nữa cho nó già rồi tôi sẽ cạo hết cho ! »

10. -- MẶT DÀY

Anh không râu đổ giả ngộ chú có râu rằng : « Đổ anh trong đời vật gì thiệt cứng ? » Chú nọ trả lời rằng : « Đá với sắt là cứng chớ giống gì ! » Anh kia nói không phải đá đập phải nát, sắt nung phải mềm. Hỏi : « Vậy chớ giống gì cứng ? » Anh kia nói : Râu là cứng ! chú có râu nói : « Có lẽ nào râu tại cứng hơn sắt đá ? » Anh kia nói : « Anh nghĩ mà coi, da mặt anh dày cui, nó dùi phủng nó ra sao gọi rằng không cứng ? » Chú có râu đáp lại rằng : « Tuy cứng thì cứng mà cũng không bằng da mặt chú mày ; vì nó dùi hoài mà không phủng nên nó ra không được ».

11. --- CHÓ NGÁP

Người điếc kia tới nhà người bạn hữu, chó thấy sữa hoài, mà anh ta không nghe. Ngồi uống nước trà, mới chỉ con chó mà hỏi rằng : « Con chó của anh hồi hôm nó không ngủ hay sao chớ ? » Người chủ hỏi : « Sao chú biết ? » Người điếc nói : « Nếu hồi hôm nó có ngủ, sao nầy giờ tôi thấy nó ngáp hoài ».

12. -- PHIẾP TRỊ RƯỢU CHUA

Chủ nhà kia đãi khách rượu chua quá, nhắm một chút ai cũng đều nhăn mặt. Có anh khách nói rằng ; « Tôi có phép trị rượu chua trở nên rượu tốt ». Chủ nhà nghe nói hỏi phần. Anh bày rằng : « Lót giấy cho nhiều, úp hũ rượu lên trên, lấy thuốc cừu đốt trên đít hũ 7 liều, để sáng ngày mà coi ? » Chủ nói : « Húy ! vậy nó chảy hết rượu còn gì ? » Khách nói : « Chờ thứ rượu chua, để mà làm quái gì ! »

13. -- TÁNH NGƯỜI CHẬM LỰT

Mùa đông lạnh, anh kia đương vầy lửa mà hơ và uống rượu cho ấm. Xấy có người khách tới, tánh người chậm lựt lắm. Anh chủ mời ngồi uống rượu, uống được vài tuần, anh khách thững thững nói rằng :

« Tôi... có... thấy... một... chuyện... hồi... mới... vô... tới... bây... giờ... tôi... muốn... nói... sợ... tánh... anh... nóng... nảy... bằng... không... nói... thì sợ... thiệt... hại... cho... anh... không... biết... nói... phải... hay... là... làm... thình... phải ? » Chủ nhà nói : « Chuyện chi thì anh nói phứt đi mà nghe ! » Anh nói : « Tôi... ngờ... thấy... cái... chéo... áo... anh... nó... chắm... vô lửa ! » Anh nọ lật đật vén áo đứng dậy, thì ngùn đã hết nửa cái rồi. Anh giận mà trách rằng ; « Sao anh không nói cho sớm ? » Anh khách trả lời rằng : « Họ nói tánh anh nóng thiệt quá như vậy ».

14. -- KẾT LƯƠNG HỮU

Mười anh sợ vợ lên bàn soạn với nhau ; một anh nói rằng : Sách có câu : Quả bất địch chủng, nhược bất địch cường. Ít phải thua đông, yếu phải thua mạnh. Bởi một mình nên sợ nó, chớ chúng ta kết bạn với nhau, hễ nhứt hô bá ứng, đừng ai bỏ ai, thì nó phải sợ lại mình ». Anh khác khen rằng :

« Kê ấy hay lắm, song sợ lúc đó, không đồng tâm hiệp lực lấy làm khó lòng, như muốn cuộc vuôn tròn, thì phải thích huyết thề nguyện, kết làm lương hữu mới chắc ».

Mười anh đồng chịu, lên mua rượu tới miếu thề thốt vừa xong, ngồi lại uống rượu. Xây thấy mười chị đờn bà xách hèo gậy xông vô ; mấy ảnh hoản hồn, đâm đầu chạy mất.

Tan rồi kiểm ra thì thiếu hết một anh. Kéo vào miếu, thì thấy ảnh còn ngồi xếp bằng tại tiệc. Chính người kia khen rằng : « Anh ấy có gan đởm hơn hết, phải nhượng ảnh làm anh. » Chẳng ngờ lại gần coi, thì thấy ảnh đã chết cứng ! !

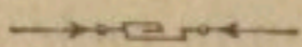
15 -- CHIM BAO RÚI

Anh sợ vợ kia đương ngũ mê, dùng cười khan một tiếng, vợ kêu dậy hỏi vì có gì mà cười. Ảnh sợ quá, cứ thiệt mà khai rằng : « Chim bao thấy cưới vợ bé mừng quá nên cười, xin chị nó miếng chấp ». Người vợ nói một hai không thứ. Anh ta năn nỉ rằng : « Sự chiêm bao mộng mị, có thiệt vào đâu ». Người vợ nói : « Chiêm bao thấy đều chi cũng thứ, chớ chiêm bao quái gỡ như vậy, thật không tha ». Nói rồi rút roi xốc lại. Anh ta kinh hãi, lay lục xin tha một phen, lại nói : « Từ rày sắp tới, tôi không dám chiêm bao như vậy nữa ». Con nói : « Đêm khác chiêm bao như vậy ai theo mà giữ kia ? » Anh ta bệu bạo nói rằng : « Thôi từ rày sắp lên, tôi không dám ngũ nữa ! »

16. -- COI SÁCH

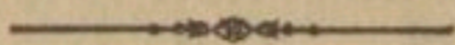
Thằng con ông nhà giàu kia, làm biếng học lắm. Ông ép nó ở trong thư phòng coi sách hoài, Lâu lâu ông rình nghe nó nói rằng : « Hiểu rồi ! » Ông mừng vô hỏi : « Con nghĩ ra câu nào đó vậy ? » Nó nói : « Thừa cha, tưởng lại coi sách thiệt có ích lắm, nó lỏ trí ra nhiều, bấy lâu tôi tưởng sách là chữ viết, coi cho kỹ, thiệt là chữ in ».

17 -- GIẤU CÀY

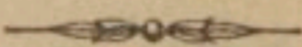

Lão cày ruộng kia, tới buổi, vợ kêu về ăn cơm, lão nói lớn lên rằng : « Đề tao giấu cái cày đã, rồi tao sẽ về ». Vợ dặn rằng : « Giấu cày thì phải làm thình, chớ la lớn chúng nghe nó ăn cắp đi còn gì. Từ rày sắp lên đưng có la lớn, »

Về ăn rồi trở ra thì chúng đã lấy mất cái cày. Lão lật đật về giở miệng vô lô tai vợ nói nhỏ rằng : « Họ ăn cắp cái cày rồi mụ à ».

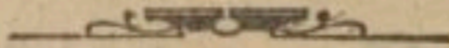

18 -- ĐÁNH CHÁU

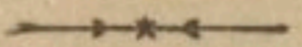

Ông già kia sai thằng cháu nội nên 7 tuổi, đi mua một đồng su dầu, một đồng su giấm. Nó hỏi ông dầu với giấm đựng chung lại được không ? Ông biểu đựng riêng hai chén. Nó đi một hồi lâu rồi trở lại hỏi rằng : « Đồng su nào mua dầu, đồng su nào mua giấm ? » Ông nói : « Đồng nào cũng được phải hỏi gì ! » Nó đi một hồi lại trở về hỏi nữa : Chén nào đựng dầu, chén nào đựng giấm ? Ông tức mình gọi nó hai ba cái

Kế cha nó đi xóm về, ông học chuyện lại cho cha nó nghe. Thằng chũ chẳng nói gì hết, ném dù xuống, một tay nắm đầu, một tay thì nó gọi đầu nó tia lia. Ông thấy vậy hỏi : « Mày điên hay sao vậy ? » Nó nói : « Không phải điên, cha đánh con tôi dữ quá, thử coi tôi đánh con cha có được hay không ? »

19. -- LÀM BIẾNG HAI KIẾP

Thằng làm biếng kia không làm một việc gì hết, tới bữa ăn cũng làm biếng ăn, nài nỉ lắm nó ráng ăn một hai miếng rồi cũng nằm nữa.

Cha mẹ nó nói : « Nếu làm biếng ăn thì sống sao đặng ? » Nó nói : « Tôi cũng làm biếng sống nữa ».

Đến khi nó chết, vua Diêm-vương ghét nó làm biếng bắt nó đầu thai làm con mèo. Nó tâu rằng: « Xin cho tôi làm con mèo mung, mà có một đúm trắng trước mũi ». Vua Diêm-vương hỏi chi vậy? Nó tâu rằng: « Đặng như tối, tôi nằm một chỗ chuột không thấy tôi, chỉ thấy đúm trắng, nó tưởng là cơm lại kiếm ăn, sẵn đó tôi cắn tôi nhai cho dễ ».

20. — DỜI NHÀ

Người kia tánh ưa vắng vẻ, không chịu có tiếng tăm ngày ngà, mà hai căn phố hai bên là hai anh thợ rèn với anh thợ bạc, ngày đêm đập mãi, anh ta nghe đã điếc tai, tức mình nói rằng: « Phải hai chú thợ ấy dời đi, tôi chịu làm tiệc mà đưa họ ».

Bữa kia hai anh thợ tới mà nói rằng: « Anh em tôi tính dời nhà, xin anh nhớ lời, đãi hai anh em tôi một bữa lên đường ». Anh kia mừng hết sức mừng, dọn tiệc trọng thể mà đãi. Trong lúc đương ăn uống, anh chủ nhà hỏi thăm rằng: « Hai anh tính dọn về phố nào? » Anh thợ rèn nói: Anh thợ bạc dọn qua căn tôi, tôi dọn qua căn anh! »

21. -- CHỈ CỜ

Hai người đánh cờ tướng cầm đồng, có anh đứng ngoài cứ chỉ hoai. Anh kia thất nước đồ quau, đứng dậy đến anh ta một bóp tai. Anh ta thối lui ít bước, một tay thì vò gò má tía lia, còn một tay rần chỉ mà nói rằng: « Kia! không sập sỉ, để bí đi còn gì! »

22. -- TUỔI SỤT

Anh lái buôn kia ghé lâu xanh chơi điếm. Hỏi còn mấy tuổi? Nó nói 18 tuổi. Cách vài năm anh ta ghé lại đó chơi nữa, con ấy đã quên, anh hỏi thăm tuổi, nó nói 17 tuổi.

Anh ta về buôn bán càng ngày càng lỗ, cách đôi năm, cũng ghé lại lâu xanh ấy mà chơi. Hỏi thăm tuổi. Nó cũng quên ảnh đi, nó nói có 16 tuổi. Anh ta nghe nói liền khóc lên. Còn lấy làm lạ hỏi làm sao mà khóc? Ảnh nói: « Cái tuổi của mình cũng như cái vốn của tôi, càng ngày nó càng tiêu mòn lặn, nghĩ đến động lòng, không khóc làm sao cho đặng! »

23. -- RỀ BẮT LỢI

Ông nhà giàu kia không có con trai, nuôi ba người rề trong nhà. Ông mới cất nhà, dọn dẹp vừa rồi. Đêm sau thằng rề lớn đi uống rượu đâu không biết, về hhuya, kêu cửa không đặng, đổ cốc đấm cửa mà thề rằng: « Cửa gì quá cửa ngục, đóng chắc cứng xô đá không nổi ». Cha vợ nó giận mới nói với thằng rề giữa rằng: « Tao làm cái nhà tốn hơn bạc ngàn mà nó nói tiếng bắt lợi dưng ấy ». Thằng giữa trả lời rằng: « Nhà này cầu họ mua năm trăm cũng nên bán, chớ ai mua tới ngàn! » Ông tức mình đọc lại cho thằng rề út nghe. Thằng nhỏ nói: « Ảnh nói phải đa cha! Thà bán rẻ năm trăm, chẳng hơn để nữa bị hỏa hoạn thì không đáng một đồng điều! »

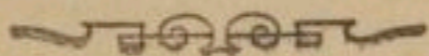
24. -- MUỐN ĐẦY TỚ KHÔNG TIỀN

Thằng điếm tới nói với ông nhà giàu nọ rằng: « Tôi một thân một mình, tới xin ở làm bộ hạ ông mà nhờ cơm dư, chớ tôi không ăn tiền mướn, song tôi có ba chuyện, một là không biết chèo chổng, hai là đi ngược không đặng, ba là ngó thấy cơm thì thôi, như ông dùng đặng, tôi xin ở với ông trọn đời ». Ông bá họ liền chịu.

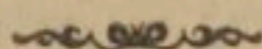
Nó ở ít lâu, ông sai nó đi chèo ghe, nó nói: « Xin ông nhớ lời giao khoản thứ nhứt! »

Đến mùa làm ruộng, biểu nó đi cày phụ, nó nói: « Xin ông nhớ khoản thứ nhì ». Ông tức mình rình coi nó ăn cơm

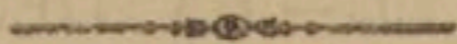
thề nào, thì thấy nó ngồi ăn hoài không nghĩ, ông đợi môn hơi mới bước ra mà hỏi rằng: « Mày giao khoản thứ ba rằng hề ngó thấy cơm thời thôi, mà mày ăn đã mười chén rồi, mày hơi còn xúc nữa? » Nó giận đề chén cơm xuống há miệng ra cho ông coi rồi hỏi rằng: Ông ngó thấy cơm chưa mà ông biểu tôi thối! »

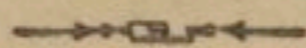
25. -- HAI ANH EM LÀM RUỘNG

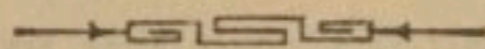
Hai anh em ruột làm ruộng chung với nhau, tới lúa chín, thằng anh nói với em rằng: « Tao lấy khúc ngọn, chia khúc gốc cho mày ». Thằng em nói: « Chia như vậy sao cho công bình? » Thằng anh nói: « Sao không công? Qua sang năm thì mày lấy ngọn, tao lấy gốc, bởi vì mày làm em phải ăn sau ». Thằng em cũng nghe lời. Qua năm sau trời sa mưa giông, thằng em thúc làm ruộng, thì anh nói rằng: « Năm nay tao coi mòi ruộng thối, thôi để đất trồng khoai xong hơn! » Nghề khoai thì củ ở dưới gốc, té ra hai năm cũng một mình ảnh hưởng lộc!

26. -- KHÔNG ĐẢI KHÁCH

Người khách đến thăm người chủ, gà vịt chạy đầy sân, mà ảnh than rằng: « Ngặt không có đồ ăn, không biết lấy chi đãi khách một bữa! » Anh khách nói: « Tôi có con ngựa cu đó, bắt làm thịt dùng một tiệc với nhau cho vui! » Chủ nói: « Hủy! Vậy rồi anh về bộ sau thẩu? » Khách nói: « Hề gì, anh lựa gà vịt và ngỗng của anh đó, coi con nào lớn hơn hết, cho tôi mượn một con tôi cỡi tôi về cũng được! »

27. -- MỘT MÓN CŨNG ĐỦ

Ông thầy dạy đạo kia đến nhà ông chủ khai trường. Ông chủ dọn tiệc đãi, có làm một con ngỗng, và các món đồ khác ăn uống rượu nữa.

Đương ngồi ăn thầy nói với ông chủ rằng: « Vả chẳng sự ở đời là sự trường cửu, cũng phải tiết kiệm mới bền lâu được. Từ rày sắp lên, xin đừng dọn nhiều món nữa! » Thấy chỉ con ngỗng trong mâm mà nói rằng: « Mỗi bữa chừng một món như vậy thì cũng đủ dùng ». -- Mỗi bữa ăn chừng một con ngỗng rớt năm cũng đủ bán hết sự nghiệp ông chủ nhà.

28. -- HÙN VỐN ĐẶT RƯỢU

Hai thằng hùn vốn đặt rượu. Thằng kia hỏi: « Mày chịu bao nhiêu? » Thằng nọ nói: « Tao chịu nước mày chịu nếp thì đủ », Thằng kia hỏi: « Như vậy rồi để nữa chia làm sao? » Thằng nọ nói: « Tao chẳng tranh hơn thua làm chi, đặt xong rồi, tao chịu nước thì tao lấy ba miếng nước, còn bao nhiêu cái, thì để hết cho mày! »

29. -- HÀ TIỆN

Người hà tiện kia có hai đứa con trai nhỏ. Va nói chuyện với con rằng: « Đời xưa Tào-Tháo đi đánh giặc tháng nắng, binh kéo ngang qua núi, nhằm đồng khô cỏ cháy không có khe suối chi, quan quân khát nước gần chết, Tào-Tháo lập tri, chỉ cụm xanh xanh đang trước mà nói rằng: Cha chả là mẹ! đi lới cho mau hái mẹ ăn giải khát. Quân gia nghe nói mẹ, đều thêm chua chảy nước miếng, đỡ khátặng một hồi. Nay nhà mình nghèo cũng nên bắt chước tích xưa: mỗi bữa ăn cơm đem con mắm mòi treo bên vách, và một miếng cơm, ngó nó một cái mà nuốt, là thấy cũng như ăn.

Hai đứa con nghe lời, tới buổi ngồi lại ăn cơm, thằng con trai 7 tuổi nó thêm con mắm mòi lắm, thấy đó mà khó ăn, nên nó ngó hai ba lần mới nuốt một miếng. Thằng em nó thay vậy kêu cha mà méo rằng: « Coi kìa, anh hai ảnh

ăn có một miếng, mà anh ngó tới hai lần ! » Thằng chã nói: « Đừng thềm nói con ! Để mận chết cha nó cho bỏ ghét ! »

30. -- XIN NƯỚC LẠNH

Dọn cơm khách mà thiếu hết một phần dĩa, ai nấy ngồi cầm dĩa mời nhau, còn anh không dĩa đứng dậy mà nói với người chủ nhà rằng : « Cho tôi một chén nước lạnh ». Chủ nhà hỏi : « Ủa chi vậy ? » Anh nói rằng : « Đặng rửa tay cho sạch mà bốc đồ ăn ».

31 -- CHO ĐỦ CẶP

Hai anh em ngồi uống rượu, trong đĩa có bốn con giòng-giộc nướng mà thôi. Anh kia làm một mình đã hết ba con rồi. lại hỏi anh nọ : « Sao anh không ăn chim, để ngồi uống dĩa vậy ? » Anh nọ trả trả lời rằng : « Thôi, để anh ăn luôn cho đủ cặp ».

32 -- ĐÒI NỢ

Anh kia mắc nợ, nhiều chủ tới đòi, ngồi chật bàn chật ghế. Có một anh tới sau hết, phải ngồi dưới thềm. Anh chủ nhà lại nói nhỏ với y rằng : « Mai cậu lại cho sớm nghé ! » Người ấy ngỡ là dặn tới sớm mà trả trước cho mình, kiếm chuyện nói mớ ngan mà về trước. Bữa sau, người ấy đến hồi rưng đông, rồi hỏi chủ nhà rằng : « Anh dặn tôi đến sớm, tôi đến chừng này vừa không ? » Chủ nhà nói : « Hôm qua cậu ngồi dưới thềm, tôi lấy làm bất bình nên tôi dặn cậu đến sớm. xin lựa một cái ghế tốt ngồi xí phần trước đi, kéo chúc nữa họ tới chật hết chỗ ngồi ».

33 -- MỐI ẲN NHÀ

Khách đến nhà hồi lâu, đúng bữa cơm mà không dọn, người chủ lên vô nhà trong, ăn ba miếng uống vài chén, rồi đi ra cầm khách. Người khách nói rằng: « Nhà anh cây cột tốt quá, ngặt bị con mối nó ăn uổng quá đi ». Người chủ nói: « Không mà nhà tôi có mối ở đâu ? » Khách nói: « Mối nó ăn đâu trong, mình thấy sao dặng ».

34 -- MUA PHÂN

Người làm rầy kia hay mua phân người ta, dặng đăm về bỏ đồ cho tốt, tới thấy thùng phân anh nọ mới hỏi rằng: « Thùng phân đó anh ăn bao nhiêu ? » Anh nọ nói: « Tôi dực giá một quan, thiếu một đồng không được ». Người làm rầy trả một tiền rưởi, anh nọ giận nói rằng: « Phân người ta, không phải là cứt heo mà rẻ làm vậy chớ ! » Anh làm rầy đồ cộc nói: « Đặt ra mua bán, có giá cao giá thấp, phải thì bán, không phải thì thôi ! chớ tôi đã ăn của anh miếng nào, mà anh làm dữ vậy ! »

35. -- CHUỘC CẢN

Hai anh nhà giàu với một anh nhà nghèo ngồi nói chuyện với nhau. Anh giàu kia nói: « Tôi giận ba con chuộc quá chừng ! Những đồ ăn, bị nó vọc hết ». Anh giàu nọ nói: « Đồ ăn và lúa gạo nó ăn cũng chẳng trách gì, giận nó một đều là phá áo quần, sách vở lắm ? »

Anh nhà nghèo cũng nói: « Chuộc nhà tôi không phá quần áo, mà cũng không lục đồ ăn, giận một đều là thấy nó đói mà mình chịu không được ? » Hai anh kia hỏi: « Sao nó đói mà mình chịu không được ? » Anh trả lời rằng: « Đêm nào vira thiếu thiếu ngũ, nó lên lại cắn hoại, hại ngũ đà không được ».

36. -- DỐT HAY NÓI CHỮ

Người hay chữ kia, rỗi có con vợ hư lắm, cùng chẳng đã va phải đánh mà nói rằng ; « Sự bắt dặt dĩ tao mới đánh mày, chớ tao cũng biết, giáo đa thì thành oán ». Có anh dốt kia nghe đặng, cũng về bắt vợ cúi xuống đánh mà nói rằng : « Sự mất bát đĩa tao mới đánh mày, chớ tao cũng biết, gáo tra dài cẳng ».

37 -- NÓI LÁO NHƯ BÒ

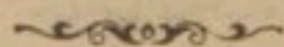
Anh chữ nhà kia hay nói láo, có thằng đày tớ lanh nói đỡ cho ãnh hoài. Bữa kia ãnh nói với người ta rằng : « Tôi bị trận giông lớn quá chừng, đến đời cái giếng nó bay lại cho tới đàng xóm ! » Họ nói không có lẽ ! Thằng đày-tớ cãi nghĩa rằng : « Sự đó là thiệt, bởi cái giếng của chủ tôi có rào chận một hàng sơ-ly, hôm đó trận giông nó tróc hàng sơ-ly qua bên này, nên coi như hình cái giếng qua bên.

Bữa kia anh ta uống rượu say, khoe tài với anh em bạn rằng : « Tôi vào trai gái với con vợ thằng khách ấy, rỗi nó về cồn sợ đem giấu tôi trong thùng nhan, thằng giỡ ra thì thùng không, tôi đã độn về mất ». Thằng đày-tớ nói rằng : « Sự đó là thiệt hôm đó tôi có đi theo, thấy tiệm kia biểu chủ tôi ngồi, lấy thùng úp lại, tôi ngồi ngoài, gần bên lỗ chó, tôi kêu nhỏ, chủ tôi nghe, mang thùng lại dựa vách chun lỗ chó mà ra, Thằng khách cầm đèn dờ ra thì thấy thùng trống ».

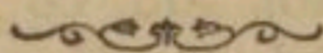
Anh ta được mọi, ỉ có đày-tớ nói đỡ cho, ăn quen cứ nói láo hoài.

Bữa kia người ta đập được một con chuột cống, lớn bằng con heo con, ai nấy lấy làm lạ xúm lại coi, anh ta cũng men đến coi và nói rằng : « Chuột bây lớn mà mấy người lấy làm lạ, bữa hôm tôi đập được con chuột lớn bằng con bò ». Họ nói : « Cái đó mới là láo đa ». Anh ta biểu hỏi thằng đày-tớ coi. Thằng nói rằng : « Láo bực nào tôi đỡ đặng, trừ ra có cái láo như bò tôi đỡ không nổi ! »

38 — ĐI LÀM RẼ

Có thằng kia lanh trai, đi tới nhà cha mẹ làm rẻ dọn cơm ra cho nó ăn. Bới đường xa đi đói anh ta ăn hết cơm trong trụng mà không dám bieur bới thêm. Sẵn diệp ông nói chuyện mua nhà, anh ta luôn diệp nói theo ; « Thừa cha bên tôi có thằng đó muốn bán một cái nhà cây cột còn tốt ước chừng bằng trụng cơm đây ». Ông ngó coi thì thấy trong trụng hết cơm, hối trẻ bới thêm cho nó ăn. Ăn đặng ba miếng ; ông hỏi tiếp theo ; « Vậy chớ nhà đó nó bán bao nhiêu a con ? » Nó nói ; « Thừa cha khi trước nghèo không cơm nó bán, chớ nay nó có ăn rồi, nó không chịu bán nữa.

39. -- LÒ MÒ

Có người kia vợ nằm bếp mà không có mướn người nuôi con em vợ thấy chị mình không có ai giùm giúp nấu nướng xông hơi, mới qua nhà chị mà nuôi giùm.

Ở trong nhà chật đẽ được có hai cái chổng mà thôi. Anh ta có ý muốn em vợ, mới lần mò bò vô, rồi nghĩ biết mình làm chuyện quấy, thực trở ra, bò tới bò lui đói ba bận.

Con em vợ nó thấy mà không nói, đẽ coi thử anh ta làm cái gì, con mẹ ngó thấy, ngắt thẳng nhỏ khóc lên, rồi ru như vậy :

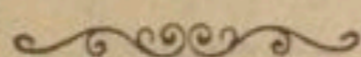
Ôi ôi ! con ôi ninh bú cho no, hỏi người quân tử chớ bò đi đâu.

Con em vợ thấy chị mình ru như vậy, lại bieur chị mình đưa cháu cho mình ru cho, rồi ru như vậy :

Cháu ôi ! hãy ngủ cho ngon, của dì dì giữ, ai bò mặc ai. Anh ta ở ngoài nghe, nột ý ứng tiếng lên hát khan như vậy :

Đêm khuya gà gáy ó o, tao ngủ không đặng tao bò tao chơi.

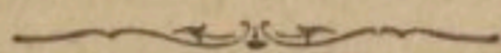
40. -- CON RẮN VUÔN

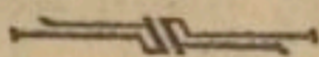
Có thầy kia hay nói láo, bữa nọ đi xa có dắt theo một thằng học trò. Dọc đường gặp một đừa chẵn trâu và chạy và la, mặt mày tái lét, thất vía hồn kinh. Anh ta đón lại mà hỏi rằng: « Thằng kia! Mày sợ giống gì dữ vậy? » Thằng chẵn trâu nói: « Tôi bị con rắn bằng bắp chơn nó rượt tôi ». Anh ta nghe nói: « Dữ không con rắn bây lớn mà sợ gì dữ vậy, tao mới đập một con trên xóm kia lớn quá, bề ngang 4 thước, bề dài 6 thước ». Thằng học trò thấy thầy nói láo té mòi, mới ngắt thầy nó là có ý biểu thầy bớt bề ngang mà thêm bề dài.

Chẳng ngờ anh ta lại nói: « Ủa! quên! Tao nói lộn, chớ bề ngang 4 thước, bề dài 5 thước ».

Thằng học trò lại ngắt nữa. Anh ta giận mà nói rằng: Mày ngắt hoài, làm tao bớt nữa, con rắn ra vuôn vức đi còn gì ».

41 -- XẤU HAY LÀM TỐT DỐT HAY NÓI CHỦ

Ngày kia có bọn học trò đi học nghe sách về, phó khen đạo nho rằng: Vạn sự tùng nho giả xuất. Xảy đâu gặp một ông già nằm giữa đường, yếu liệt đang hấp hối, có con gái đứng gần bên ưu phiền phù trợ ông ấy. Các trò thấy vậy, ngừng chơn đứng lại, mà hỏi con gái ấy rằng: « Ông này giống gì chị? » Con gái ấy thưa rằng: « Anh vợ ông này là cậu ruột chồng tôi ». Các trò nghe vậy hiểu không ra, tính ngược tính xuôi, tính bên bác qua bên chú; tính bên cô qua bên cậu, cũng không rõ ông là gì con đó; cùng lý thôi mới hỏi rằng: « Chị nói chi tréo tréo tro tro vậy; thôi ông là giống gì chị, chị nói cho mấy ta biết chút ». Con ấy nói rằng: « Chớ nầy, nghe các thầy nói: Vạn sự tùng nho giả xuất, mà các thầy giải không ra lời con ngu phụ ngu phụ này sao? » Các trò nghe thắm mặt hồ thắm, lần lần lải rải đi hết.

42. -- KÍN MANG COI SÁCH

Một người nhà quê thường ngó thấy ông già bà cả mua kìn mà coi sách, thì bữa kia đi tới phố hỏi mà mua kìn. Lấy kìn mang vô cầm sách coi thử, rồi lấy ra lắc đầu nói kìn không tốt. Người chủ phố lựa một cặp tốt nhất trong phố đưa cho. Anh ta đeo vô coi sách, cũng lắc đầu nói không tốt. Chủ phố mới nói: « Hoặc là anh không biết chữ anh coi không đặng ấy chăng? » Chủ nhà quê mới nói rằng: « Khéo nói thật không? Phải tôi biết chữ tôi coi sách được thì tôi có hỏi tôi kiếm mà mua làm chi? »

43 -- GIẤU ĐỒ KÈO CHÚNG GIỰT

Tên kia nhà nghèo trống trước trống sau, một đêm nó có ăn cướp đánh lối xóm mở đánh in ỏi. anh ta nghe lật đật kéo vợ vô mừng đòi ngũ, vợ nó giận mắng rằng: « Diên hay sao vậy? Ăn cướp đánh người ta mở ống như nhái, lẽ thì phải đi tiếp cứu người ta, sao lại rủ vợ vô mừng đòi làm kỳ cục vậy? » Chồng trả lời rằng: « Mày dại quá, đương khi chọn nhận như vậy, quân hoang nó thừa dịp nó giựt đồ người ta, bởi vậy nhà giàu có bạc vàng phải chôn phải giấu, còn nhà ta nghèo gia tài có một chút đây không giấu sao? »

Hay lắm ! Hay lắm !

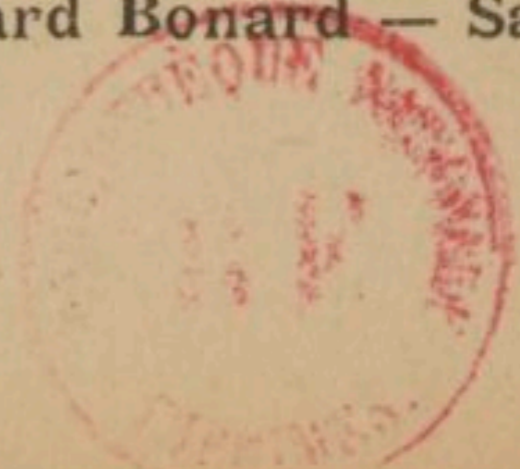
Tiểu-Thuyết "THIÊN CHÍ CÔNG" Tuồng Cải-lương
"QUANG-CÔNG THẮT-HẠ-BÌ" Mới xuất bản ! Vị nào
muốn mua sĩ xin do nơi :

PHẠM-VĂN-THÌNH

Nº 170 Rue Van-Vollanhoven Cholon.

In tại nhà in XUA-NAY Ng.-háo-Vĩnh

60/64, Boulevard Bonard — Saigon.

HÁOVĨNH & Co

56, Boulevard Bonard - SAIGON

Cognac thiết, thiết tốt hiệu:

Gay Renaud 7 ngôi sao29\$50

Gay Renaud 3 ngôi sao26 00

Doberlay (Ó bay)14 85

Doberlay (Tàu Bướm)..13 95

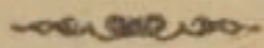
Mỗi thùng có 12 ve lớn và cho thêm 2 ve nhỏ làm kiếu.

Annam ai biết uống rượu ngon phải nhớ mấy hiệu rượu của hãng Annam, uống đã ngon vừa miệng mà được tiếng giúp đồng chủng đồng bào trong thương trường.

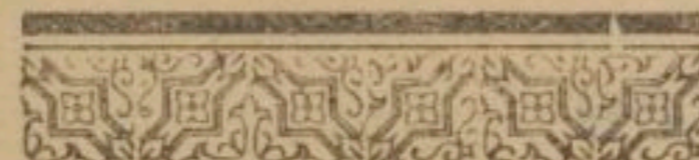

Savon trắng hiệu:

Mặt trời mọc đúng 72 phần dầu, cứng, bọt nhiều và tốt vô song.

Rượu Côtô uống như Quinquina mà quý hơn Quinquina bội phần.

Savon đen hiệu Con Rồng danh tiếng nhứt thuở nay trong Nam-kỳ vì là tốt nhứt, cứng nhứt, bọt nhiều nhứt, ít hao nhứt, giặt không mục đồ và tẩy trừ các thứ ghẻ dặng.

Trữ bán sĩ tại

Hàng HÁO-VĨNH.

56, Boulevard Bonard - Saigon

Nếu muốn xem rõ truyện Nhạc-Phi, phải nài cho được bộ NHẠC-PHI của Nhà-In XUA-NAY xuất bản, dịch đủ hơn, đã in xong toàn bộ 27 cuốn, dài trên 1100 trang văn hay và dăng dị, giấy tốt, chữ rõ, hình màu cực đẹp, bìa cứng.

Các bộ truyện NHẠC-PHI khác chỉ có 600 hay là 800 trang mà thôi.

Tôi là Annam

Tôi chỉ mua Savon

của hàng Annam.

bán mà dùng.

Savon trắng

HIỆU MẶT TRỜI MỘC

và Savon đen

HIỆU CON RỒNG

của hàng Annam Háovinh Côngty là tốt nhất, cứng nhất, ngời nhất, bọt nhiều, lâu tiêu, giặt không mục đồ

Nếu muốn xem rõ truyện Nhạc-Phi, phải nài cho được bộ NHẠC-PHI của Nhà-In XƯA-NAY xuất bản, dịch đủ hơn, đã in xong toàn bộ 27 cuốn, dài trên 1100 trang văn hay và dăng dị, giấy tốt, chữ rõ, hình màu cực đẹp, bìa cứng.

Các bộ truyện NHẠC-PHI khác chỉ có 600 hay là 800 trang mà thôi.

Tôi là Annam

Tôi chỉ mua Savon

của hàng Annam

bán mà dùng.

Savon trắng

HIỆU MẶT TRỜI MỘC

và Savon đen

HIỆU CON RỒNG

của hàng Annam Háovinh Côngty là

tốt nhất, cứng nhất, ngời nhất, bọt

nhiều, lâu tiêu, giặt không mục đổ

HÃY XEM! HAY LẮM!

TUỒNG HÁT CẢI-LƯƠNG

HUẤT-TRÌ GIẢ ĐIÊN

SOẠN GIẢ: NGÔ-VĨNH-KHANG

Quý vị có xem Vô-Tòng sát tầu, Thôi-Tử thí Tề-Quân. Đường Thế-Dân treo ngọc đá và La-Thành thọ tiễn; thì quý vị đã biết tài viết tuồng Cải-lương của M. Ngô-vĩnh-Khang; lại quý vị muốn biết trọn tích La-Thành thì hãy xem cuốn «Huất-Trì giả điên». Xin trích một đoạn dưới đây:

LÚC LA PHU-NHƠN NHỚ CHỒNG THAN THỞ

LA PHU-NHƠN NÓI: Đậu-kinh-Nương tên thiếp, ngươn-phối Việt-quốc-công. Sanh một trai tên đặt La-Thông, nên bảy kỷ nổi dòng văn võ. *Phu-quân ôi! Em nhớ lại:* Thuở lâm hành oanh chưa đón gió, em có hỏi chàng chừng nào về thì chàng nói rằng: Ngày phản hồi chỉ độ đào bông. *Cớ làm sao?* Đến nay đào đã đón gió đông, mà tin nhàn cá vẫn không thấy dạn? Kim nhứt phu thê ly tán, hà thời én nhận trùng-phùng? Chàng ra đi lắm nỗi long đong, thiếp tựa cửa trông chông mỗi mắt!

Ngâm: Nhớ thương lắm nỗi mặn nồng,
Vấn chàng điếm phần tô hồng sao đang!

VỌNG CỔ HOÀI LANG

Từ chàng kinh-thành cất bước.
Thả bóng nổi trời bình bồng.
Nước non thâu hay chẳng cùng?
Phông loan sớm khuya lạnh lũng.
Từ khi rẽ chia giải đồng.
Mỗi biếng điếm má hồng biếng tô.
Một mình em thờ già dạy trẻ.
Nỗi quang hoài chàng có hay không?
Cùng bóng trắng ni đêm xưa ta hiệp mặt.
Mà đêm này én bắc nhận đông.

LA-THÔNG (bước ra) NÓI: Dạ thưa con mừng mẹ!
LA PHU-NHƠN (ca tiếp) Nhìn con lòng lại thêm nhớ chông.

Ngày nào đặng tương phùng.
LA-THÔNG: Mẹ ôi! Xin bớt lòng ai bi!
Con nhắm chồn quê người cha con chẳng có hề chi.
Mẹ khóc than cũng không ích gì.
Xin mẫu-từ nhậm lời trẻ một khi!

LA THÁI-THÁI (bước ra): Con trẻ chớ lo rầu!
Chông con về cũng chẳng bao lâu.
Nếu con khóc than cho liễu ủ hoa sầu
Ất tinh thần tổn hao con phải đau.

In tại Nhà In XUA-NAY Nguyễn-háo-Vĩnh, 60/64, Bd Bonard, Saigon